

NAPSUGÁR

1

2008. JANUÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LII. ÉVFOLYAM 587. SZÁM

*2008-as
falinaptárt találsz
ebben a
lapszámban!*

*Szilveszter éjszakáján tűzijáték helyett
az északi fény sziporkázott Kószabósza feje fölött.*

Hideg nincs, csak fázós ember. Ezt tartják Csíkban, és ezt üzeni az eszkimó kisgyerek is. Gyertek velünk játszani a világ tetejére: az Északi-sarkra.

Kanada

a világ második legnagyobb országa, de gyéren lakott, mert területének jelentős részét örök jég és hó borítja. Az északi sarkvidéktől kicsit délebbre terpeszkedik a **tundra** fagyott sivataga. Itt a rövidke nyár idején felenged a talaj felső rétege, csenevész növények nőnek, s a harapnivalóra rénszarvas meg pézsmatulok csordák érkeznek. A nyugati tájakat a **Sziklás-hegység** uralja.

Kanadában valahol mindig süt a nap.
Az óceán zajos vizén bálnák játszanak.
Fókát hoznak a partról, és labdázni vele.
Ilyenkor a fellegeknek sírniuk kellene?

Kanadát beutazni tán esztendő sem elég.
A sziklák közt meggyűl a hó, tornyokat rak a jég.
A folyók sodra sűrű, vad, örvényekkel teli,
a rönkök, amit elragad, fűszálként kergeti.

Kanadában sok a sziget, kis tavak tükre villan.
A fák nem mézet rejtenek sötétlő odvaikban.
A medve szürke, óriás, nem méz után kutat.
Éjfél után eléggé zord nála a hangulat.

Kanadában mint a levél, annyi az idegen.
Esik eső, vagy fú a szél, mindenki másmilyen.
Álmomban egyszer én oda repültem vendégségbe.
Majd lefagyott az orrom, de mondhatom, megérte!

László Noémi: Kanada

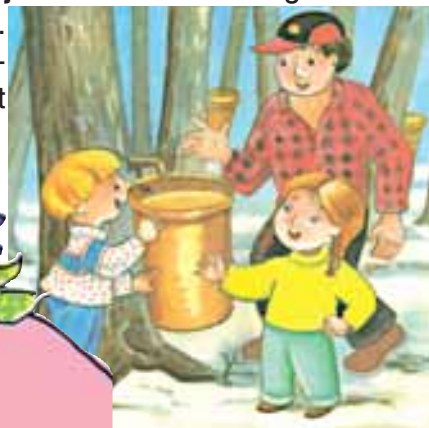
Hogy hívják a hegyről lecsúszó hótömeget?

Ha Finnország az ezer tó, Kanada a **millió tó országa**. A jeges tavak, zabolátlan folyók, zord csúcsok és irtatlan fenyőerdők embert alig láttak. Bátorság, akaraterő és forró, rumos tea nélkül fehér ember itt nem vészeli át a telet.

A fenyő mellett a vörös tölgy és a juhar uralja a tájat. A juhar Kanada jelképe lett. Zászlójukat **juharlevél** díszíti. Legfinomabb csemegéjük a **juharfaszirup**. Tavasszal, amint a keringés megindul a fában, a juhar édes nedvét lecsapolják, felforralják, és hóval teli vájúba öntik. Palacsintában a legfinomabb.

1867 a magyar történelemben is fontos évszám. Miért?

Kanada fiatal állam. Óslakói, az indiánok és az eszkimók már sok ezer éve éltek itt, amikor az első európai telepesek a XVI. században kikötöttek partjain.

Később Kanada is angol gyarmat lett, és csak **1867-ben vált függetlenné**. Ma tíz tartomány alkotja, amelyek bizony nem egyenlőek gazdagság, fejlettség, népesség tekintetében, ezért gyakran támad feszültség közöttük.

Az Egyesült Államokban már régen eldőlt a vetélkedés a különböző nemzetiségű telepesek között az angolok javára. Kanadában még ma is farkasszemet néznek a **franciák** és az **angolok**. Mindkét nyelv hivatalos, de a francia többségű **Québec tartományban** nem örülnek, ha angolul szólalsz meg. Itt sokan szeretnének kiválni a szövetségből, és független országgá válni.

Korunknak melyik baját írta le, és nevezte el Selye professzor?

Montreal Párizs után a világ második legnépesebb francia nyelvű városa. Francia telepesek alapították 1642-ben a Szent Lőrinc-folyó torkolatában. Ma Kanada legnagyobb kikötője, fontos kereskedelmi, ipari központja.

Kanada 150 000 magyarnak, köztük sok '56-os forradalmárnak lett második hazája. **Selye János** a montreali egyetem kutatójaként világhírű lett.

A Montrealt Vancouverrel, az Atlanti-óceánt a Csendes-óceánnal összekötő, 4633 km hosszú **vasút az ország fő ütőere**. Kanada nagy városai mind e vasútvonal mentén, a szelídebb éghajlatú délen épültek.

Az ország fővárosa **Ottawa**. A parlament épülete előtt kanyarog a 200 km hosszú **Rideau-csatorna**, amely télen a világ leghosszabb korcsolyapályája.

A **torontói tévétorony** a világ legmagasabb támasz nélküli épülete: 553 m. Az üvegfalú felvonók egy perc alatt röptenek fel a kilátóba, ahonnan 160 km-re is ellátni. – Jaaaaaj, ez inog! – Hogy ketté ne törjön, úgy tervezték meg, hogy kicsit engedjen a szél erejének.

Januárban **Québec Cityben** hószobrász-versenyt, Vancouverben virágfesztivált rendeznek.

Vancouver a nyugati part ékszere, a világ egyik legszebb fekvésű városa. Reggel havas hegyoldalain szí-

hetsz, délben az óceánban fürödhetsz, délután virágpompás botanikus kertjében sétálhatsz, vagy tengeri busszal, katamaránnal suhanhatsz az öblön keresztül.

Kanada mérhetetlenül gazdag **természeti és ásványkincsekben**: első a világon az ezüst, a platina, a nikkel és a cink kitermelésében. Kincset érnek erdői és vizei is.

Új-Foundland valaha a világ leggazdagabb **halászte-rülete** volt. Persze ma sem üresen vonja be a hálót a hatalmas halászhajók legénysége.

Az északnyugati partokon a folyók torkolatánál hatalmas lazacfeldolgozó üzemek sorakoznak. **Szegény lazacok!** Hajdan csak a medvék és a tlinglit indiánok számára szolgáltak bőséges, könnyű zsákmányul, ma ipari mennyiségben halásszák őket, amikor valami titkos erő hatására rajokban vonulnak az óceánból a folyókra fölfelé. Több ezer kilométeren át, ár ellen küzdik „haza” magukat, hogy abban a hegyi patakban rakják le ikráikat, ahol pár évvel korábban világra jöttek. A patakok vize ilyenkor szinte forr a szökellő, rajzó lazacoktól, hogy aztán ivás után, feladatukat betöltve, halálos kimerülten elpusztuljanak.

LAZAC-VONULÁSKOR

Indián dal
RAB ZSUZSA fordítása

Fürgén ragyogtok,
vizesen ragyogtok,
hiába! A vízben nem maradtok!

Fürgén ragyogtok,
vizesen ragyogtok,
éhemet oltani – azért vagytok!

A **préri** hajdan indián törzsek területe volt, ma itt szarvasmarhát legeltetnek, és búzát termesztnek. Az unalmas tájban felvidít a színes **gabo-natárló silók** látványa. Ez a szerelvény épp olyan végtelennek tűnik, mint a préri.

Az **Alberta** állambeli farmerek, mivel nincs hét-mérföldes csizmájuk, kis repülőgéppel járkák be hatalmas búzaföldjeiket.

Az indiánok Mennydörgő Víznek nevezik. A **Niagara víz-esés** 50 m magas, pata alakú sziklapereméről percenként 169 millió liter víz zuhog le. Naponta 35 000 embert vonz a zúgó-düböngő vízfüggöny. A legmerészebbek csónakon, hordóban próbálnak habjai közt épségben alázuhanni, kötélén egyensúlyoznak fölötte, vagy télen a jégfalon csúszkálnak.

A kanadai kisiúk sok időt töltenek a jégcsarnokokban, s persze mind arról álmodnak, hogy egyszer majd ők emelhetik fejük fölé a Stanley-kupát. A **jégkorong**, a korcsolya, a sí, a motorossszánkó nektek is ismerős. De mit szoltok a szöges kerekű **jégmotorhoz** vagy a **cápafejű kenu**-hoz? Deréig a jeges vízben, a tét az: melyik csapat kel át hamarabb a szent Lőrinc-folyón.

Borulunk! A **vadvízi hajózás** a legvakmerőbbek sportja.

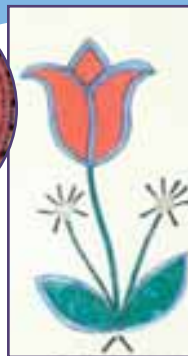
Miből készül a indián kenu, hát az eszkimó kajak?

Nem teniszütő. Az indiánok ilyen **talpakon lépkedtek** a hó tetején, csúszni pedig egyetlen lécen csúsztak. A mai műszálas versenylécek 250 km/órás sebességgel siklanak.

Amikor a francia Jacques Cartier felfedezte, és elnevezte a Szent Lőrinc-öblöt, ahová később Montreal épült, a **huron indiánok** laktak ott, és saját nyelvükön Kanadának (Falunak) hívták ezt a területet. Cartier azt hitte, ez a neve az egész országnak. **Kanada! Jó nagy falu!** – mosolyoghatnának az indiánok, ha lenne még kedvük mosolyogni. Hisz területeik java részét elvesztették, ősi életformájuk feladására kényszerültek, **rezervátumokban élnek**. De vezetőik ma is küzdenek jogaikért, földjeik visszaszerzéséért.

Simon Péter évtizedeken át élt Kanadában, és rengeteg rokonságot fedezett fel a magyarok és néhány indián törzs hitvilága, népzeneje, díszítőművészete sőt nyelve között is.

Indián motívumok

Az indiánok Boldogasszonya, a szűzen szült fiát szoptató Madonna szobrát ősi tisztelettel, hittel imádkozva viszik immár sok száz éve törzsről törzsre. Délen jellegzetes indián „szekéren”: lóvontatta, két végével a földön csúszó rudakon, északon kutyaszánon.

Az indián anyák **favázás bőruptonyban**, a hátukon hordozzák kisbabájukat.

Álomfogó – az indiánok hálós, tollas álmovarázslója.

Este így imádkoznak: *Nagy Szellem Atyánk! A Nap leáldozásánál köszönjük ajándékaidat. Áldj meg minket, hogy bölénybőrreinken jól pihenhessünk, sérelmeinket elfeleddhessük, és mosollyal ébredhessünk. Minotakíjja! Így legyen!*

Vancouver környékén élnek a leghíresebb **totemoszlop-faragó indiánok**. Cédrusfából fa-

ragják a halottak emlékére, és ugyanúgy tudják „olvasni”, mint a mi őseink a kopjafát. A totemoszlop a törzs történetéről mesél: csúcsán a sas a Napot jelképezi, de istenek megszemélyesítője a holló, a kígyó, a medve, a bálna is.

A **sarki lúd** Kanada jelképe. Akárcsak a szürke bálna, a telet Kaliforniában tölti, Kanada fölött csak áthúz, mert a Jeges-tenger közepén van a hazája, ott fészkel.

Hogyan védi a borjakat a pénzsmatulokcsorda?

Vajon mi van a csuklyában?

Akik a jég hátán is megélnek. **Az eszkimók 4 000 éve a sarkvidék lakói.** Saját nyelvükön **innuitnak**, embernek nevezik magukat. Hajdan nomádok voltak, ma állami segítséggel falvakba telepítették őket, önálló tartományt kaptak: 2 millió négyzetkilométert, igaz, ott, ahol csak ők, a fókák és a jegesmedvék bírják ki: **-50 fokos a hideg, és hónapokig tart a sarki éjszaka.**

A szánhúzó kutyák megbízhatóbbak a motoros szánnál. Az eszkimó vadász élete tőlük függ: társként becsüli őket szimatuk, erejük, hűségük, kitartásuk miatt.

Kifeszítve szárad a **fókabőr**, mellette a **jegesmedve bundája**.

A befagyott tengeren fölvert sátorban készül a **szerszám a rénszarvascsontból**.

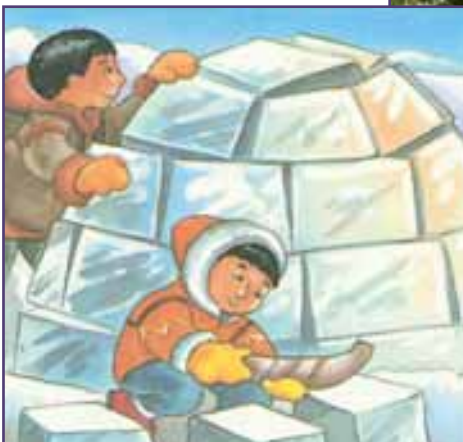
Sok az eszkimó, kevés a fóka (Madách Imre). Az eszkimók az elejtett állatnak nemcsak húsát, prémjét

hasznosítják. A fóka, a rozmár kiolvasztott zsíra ég mécseseikben, kályhájukban. A csontokból szerszámot, fegyvert és játékot csiszolnak. Az indián és eszkimó gyerekek halak felfűjt hólyagjából készítenek lufit.

A **rozmárt** hatalmas agyara miatt csaknem teljesen kipusztították. Mire jó ez a túlméretezett fog? Fegyver és síbot: ezzel védekezik, szúrja le a fókát, vagy belevágja a jégbe, és előrelöki magát.

Sssz! Ha nem vigyázol, nemcsak a **fókabőrbe**, az ujjadba is beleszalad a tű. Ez a legjobb csizma: nem ázik át, és nagyon meleg.

Az **iglu** kemence alakú kunyhó. A jégkockákat egyszerűen meglocsolják vízzel, úgy ragasztják egymáshoz.

AZ ELŰZÖTT ASSZONY

ESZKIMÓ MESE

Élt egyszer egy eszkimó faluban egy szegény árva lány. A nagybátyjai nevelték. A legidősebb közülük sámán volt. Mindnyájan ügyes vadászok voltak, bőven volt ennivaló az iglujukban, és szerették a kis árvát. Kajakot építettek, evezőket, íjakat, nyilakat, szigonyokat faragtak, s a kislány mindig ott sürgölődött körülöttük. Mikor az asszonyok megvarrták a kajakvázak fókabőr-huzatát, és az idő is már megenyhült, a nagybácsik vadászni indultak.

Ha sikeres volt a vadászat, hazafelé kilógatták a kajakból színes takaróikat, hogy az asszonyok lássák, és elébük menjenek. A kislány mindig elsőnek futott le a tengerpartra.

Így nőtt fel. Egy ügyes, fiatal vadász vette el feleségül, hamarosan szült is neki az asszony egy kisfiút. Csakhogy a fiatal vadász állhatatlan volt. Hagyta, hogy megbabonázzák, gyerekestül elkergette az asszonyt, és új feleséget hozott az iglujába.

Egyszer az új feleség, amint éppen vízért járt, a tengerparton találkozott az első asszonnal. Előbb ő merítette meg a vedrét a himbálózó jégtábla szélénél. Amikor az első asszony gyerekeivel a hátán nehézkesen előrehajolt, az új asszony ellökte a jégtáblát, amin állt. A tábla

lassan úszni kezdett a tengeren.

A szomszédok keresték, nevét kiabálták, de a jégtábla addigra messze sodródott.

Este az elűzött asszony gyermekét levette a hátáról, melléje kuporodott, és keservesen sírni kezdett. S mert erre a gyerek is sírva fakadt, egy dallal csitítgatta: *Bátyókám, bátyókám, segíts, szabadíts meg minket!*

De nem jött a szabadító. Az asszony a ruháival kezdte etetni a gyermeket. A prémbundájuk szegélyét, csizmájuk halból készült díszét az asszony előbb megrágta, úgy adta oda a gyereknek. Volt az asszonnak egy jegesmedvebőrből készült öve. Abban hordta a gyereket. Éjszaka arra ébredt, hogy kelleme meleg van. Az öv jegesmedvévé változott, az melegítette.

Reggel a medve nem volt sehol. A gyerek sírni kezdett éhségében. Az asszony akkor rápillantott a kis fatáljára, amelyet az övén lógatva mindig magánál hordott. S láss csudát, a tálka gőzölgött! A kis halak, amelyeket férje kabalából az aljára festett, ott főttek benne!

Ettől kezdve minden reggel ennivalót vagy langyos vizet találtak a tálban.

Mélyen benne jártak már a tavaszban. Napról napra fogyott alattuk a jégtábla, de az asszony látta már a part szegélyét, és bízott abban, hogy az erős szél előbb fújja ki őket a szárazra, mint elolvadna a jég.

De akkor a szél egyszerre megfordult, s vitte őket újra a tenger felé. Nem volt mit tennie,

TOMOS TÜNDE rajzai

erősen a hátára kötötte a gyereket, és a hullámok közé vetette magát. Szerencséjére sekély volt a víz, és hamarosan ki is lábalt a partra. Iglut készített magának. Fókán és madártojáson éltek.

Telt, múlt az idő. A fiú helyre kis emberre cseperedett. Egyszer egy nagy, fekete foltot láttak a tengeren. Kiderült, hogy egy hatalmas rozmár. Egyenesen feléjük tartott. Ahogy az iglu elé ért, visszahajtotta a csuklyáját, – s íme, a legidősebb bátyóka volt, a sámán nagybácsi.

– Tudjátok, hogyan kell kajakot készíteni? – szólt, s azzal a fiúnak egy fejszét adott.

Megcsinálták a kajakot. Csodák csodája – jött nyomban a bátyóka ismét rozmár alakjában. Sámán volt: ha akarta, át tudott változni. Csakhogy közben apadt, fogyott a bűvereje: már alig tudott emberre visszaváltozni.

– Most jöttem utoljára – mondta. – Induljatok el a nyomomban, mindig utánam.

Azzal visszabukott a tengerbe.

Elindultak. Az anya evezett, a fiú kormányozta a kajakot. Az ötödik napon ott volt előttük a szülőfalujuk földje. Odagyűlt fogadásuk

Két eszkimó szót ti is ismertek: **kajak** és **anorák**.

Ha az eszkimó vadász beleül fókabőről készített, könnyű, gyors csónakjába, a kajakba, és prêmes, csuklyás anorákját vízmentesen összeszűjazza a csónak kör alakú nyílásával, szinte összenő vele, a legvadabb hullámverésben sem süllyed el. Ha felborul, sem juthat víz

ra a falu apraja-nagyja. Mindenki ott volt. Csak a legidősebb bátyóka nem.

Az asszony sírva kereste.

– Sámán volt, és érted tett mindent. Nem tér vissza már – mondták az emberek.

Az asszony, míg élt, leste a tengeren azt a fekete foltot. De a bátyóka eltűnt, nem látta soha többé.

FÓKAALTATÓ

RUDYARD KIPLING verse

WEÖRES SÁNDOR fordítása

Te fókafióka, az éj beborult már,
zölden ragyogó vizeink feketék.
A Hold a habok tarajára lesétál,
zúgás teletölti a part üregét.
Rengő habok árja neked puha párna,
apró uszonyos, kucorodj le, pihenj!
Ne jöjjön a cápa, se szél suhogása,
tengerhintán aludjál szelíden!

a kajakba. Egy-két ügyes evezőcsapás, és máris visszabillent, folytatódhat a hajsza a fóká, a rozmár után. Persze ha a megsebzett rozmár félméteres agyarát beleakasztja a csónak oldalába, akkor nagy baj van.

De többnyire az eszkimó a győztes. Ő még az óriási erejű jegesmedvével is szembeszáll.

Rockenbauer Pál

NAPSUGÅR

Kanada és Alaszka északi része a **túlevelű erdők** birodalma, különféle fenyők élnek itt. Azt gondolnánk, hogy az állatok számára akad itt ennivaló bőven, azonban ez nem egészen így van: a viaszos, gyantás tűlevelek a legtöbb élőlény számára ehetetlenek. Csak a siketfajd és a nagy pirók birkózik meg velük, de ők is inkább a friss, nedvdús hajtásokat csipegetik le. A taráncszarvasok (ez a nevük itt a rénszarvasoknak), az őzek és jávorszarvasok nem a leveleket eszegetik, hanem a fák kergén megtelepedett zuzmókat, mohákat rágicsálják le.

A tűlevelű erdőkben a **fenyőmag** a fő táplálékforrás, melynek alapján az erdő életközössége „üzemel”. **Konzervnyitóhoz** hasonlít a keresztcsőrű csőre. Ezzel pattintja fel a tobozokat, hogy a tápláló magokhoz hozzájusson.

Csákányként sújt le a sokkal nagyobb fenyőszajkó csőre. Egyetlen csapással szétzúzza a tobozt. Hull ilyenkor bőven a mag a földre, ahol éhes kis rágcsálók: lemmingek és egerek szedegetik össze az „égből hullott eleséget”. Meg is híznak alaposan, a ragadozók örömére.

Északabbra haladva az erdő egyre ritkábbá válik, a fák egyre kisebbek lesznek. A **törpe nyír** és **fűz** hazája ez. Ez a fácska csak arasznyira nő meg, és törzse nem merőlegesen áll, hanem elfekszik a földön, így védekezik a viharos szelek ellen.

Ez már a **tundra világa**. Itt a nyár csak pár hétig tart. Aztán mindent beborít a hó és a jég. Az itt élő állatok – ha tehetik – a hó alá menekülnek, ott valamivel melegebb van, és nem vág úgy a szél.

Akár „**lemming-metró**”-nak is nevezhetnénk az apró rágcsálók által a hó alatt ásott já-

BITAY ÉVA TÚL A SARKKÖRÖN

A lemming és a „metrója”

ratokat, amelyekben közlekednek, és a gyér növényzet gyökereit rágcsálják.

Még északabbra, a **hó és jég birodalmának** ura a **jégesmedve**, Földünk legnagyobb ragadozója. A 2,70 méteres hosszúságot és a 16 mázsa súlyt is elérheti.

Itt növények már nincsenek, az állatok a „tenger termésére” vannak utalva. A jégesmedve kitűnően úszik, fő tápláléka a hal és a fóka.

Hívatlan vendégek. Amikor a Hudson-öböl vize befagy, a fókákat követő jégesmedvék rendszeresen felkeresik az öböl partján épült Churchill városkát. Nem mondhatni, hogy a lakók örülnek a látogatóknak. A házak köré vastag deszkákat fektetnek, amelyekbe

hatalmas szegeket vernek úgy, hogy hegyük kiálljon. Így próbálják meggátolni, hogy a jövevények benézzenek az ablakon. Azonnal te-

lefonálnak a természetvédőknek, akik helikopteren jelennek meg, a medvékbe altatót lőnek, és hálóba csomagolva több száz kilométernyire, lakatlan helyen teszik le őket. Mégis előfordul, hogy pár nap múlva újra jelentkeznek Churchillben.

KISKÓPÉ

1. Melyik állat hófehér télen, csak a farka vége fekete? 2. Melyik állat hófehér télen, csak a füle hegye fekete?

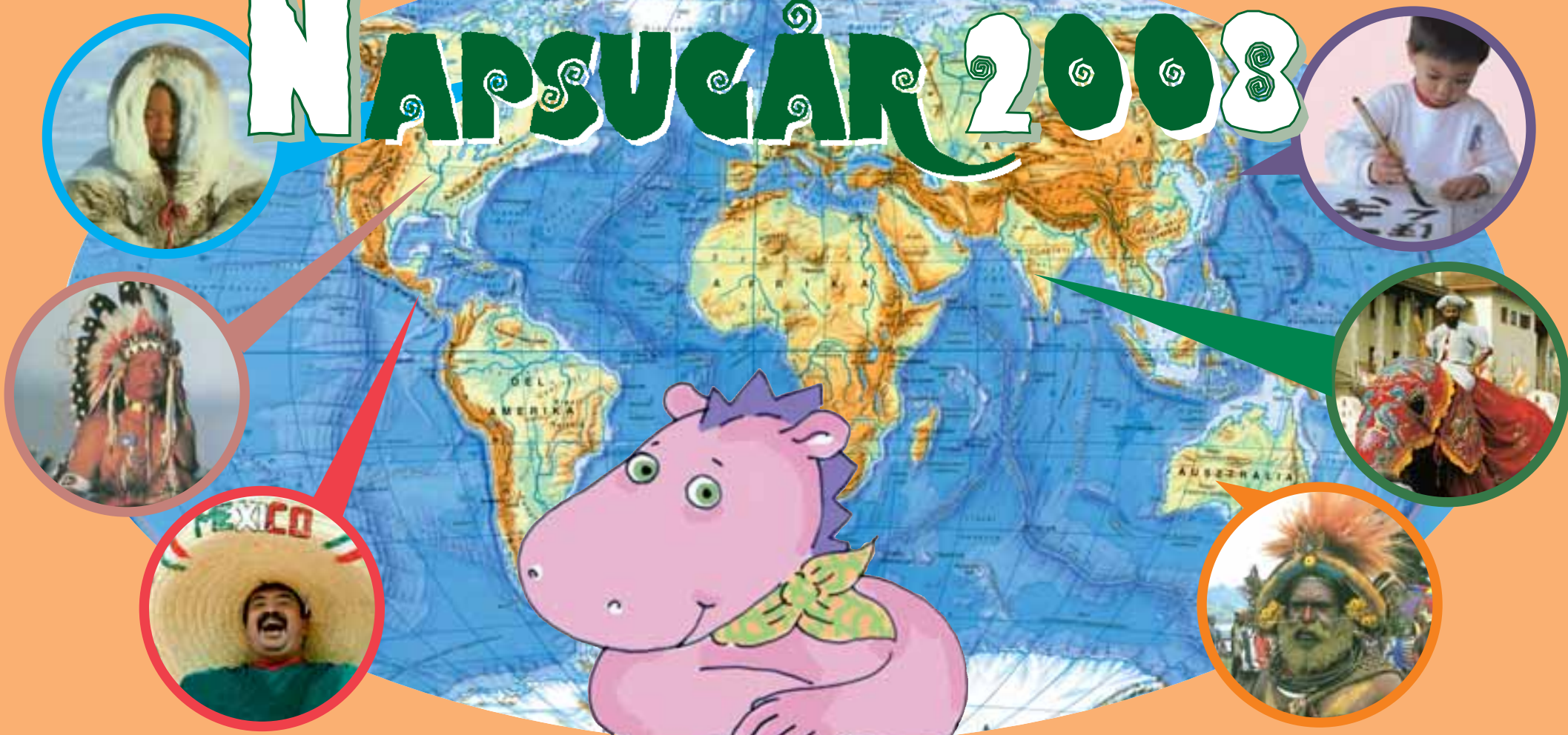
Novemberi megfejtések: 1-C; 2-A; 3-B; 4-D;

Nyertesek: Horvay Boglárka, Nagykároly;
Benedekfi Emőke, Székelykeresztúr;
Istvánffy Katika, Torda;
Fazekas-Schneller Renáta, Nagyvárad.

Január 1 K <i>Újév</i> , Fruzsina 2 Sz Ábel 3 Cs Benjámin 4 P Leona, Angéla 5 Sz Árpád 6 V Gáspár, Menyhért, Boldizsár 7 H Attila, Ramóna 8 K Gyöngyvér 9 Sz Marcell 10 Cs Melánia 11 P Ágota 12 Sz Ernő 13 V Veronika 14 H Bódog 15 K Lóránt, Loránd 16 Sz Gusztáv 17 Cs Antal, Antónia 18 P Piroska 19 Sz Sára 20 V Sebestyén 21 H Ágnes 22 K Vince, Artúr 23 Sz Zelma, Rajmond 24 Cs Erik 25 P Pál 26 Sz Paula, Vanda 27 V Angelika 28 H Károly, Karola 29 K Adél, Eta 30 Sz Gellért, Gerda 31 Cs Marcella	Február 1 P Ignác 2 Sz Karolina, Apor 3 V Balázs, Janka 4 H Andrea, Csenge 5 K Ágota 6 Sz Dorottya, Dóra 7 Cs Tódor, Rómeó 8 P Aranka 9 Sz Abigél, Alex 10 V Elvira 11 H Dezső, Adolf 12 K Livia, Lidia 13 Sz Ella, Linda 14 Cs Bálint 15 P Kolos, Georgina 16 Sz Julianna, Csilla 17 V Donát 18 H Bernadett 19 K Zsuzsanna 20 Sz Aladár, Álmos 21 Cs Eleonóra 22 P Gerzson 23 Sz Alfréd 24 V Mátyás 25 H Géza 26 K Edina 27 Sz Ákos, Bátor 28 Cs Elemér 29 P	Március 1 Sz Levente 2 V Dalma, Lujza, Magor 3 H Kornélia 4 K Kázmér 5 Sz Adorján, Olivér 6 Cs Leonóra, Frigyes 7 P Tamás 8 Sz Zoltán 9 V Franciska, Fanni 10 H Ildikó 11 K Szilárd 12 Sz Gergely 13 Cs Krisztián 14 P Matild 15 Sz <i>Nemzeti ü.</i> , Kristóf 16 V <i>Virágvasárnap</i> , Henrietta 17 H Gertrúd, Patrik 18 K Sándor, Ede 19 Sz József 20 Cs Klaudia, Koppány 21 P <i>Nagypéntek</i> , Benedek 22 Sz Beáta, Izolda 23 V <i>Húsvét</i> , Botond, Emőke 24 H <i>Húsvét</i> , Gábor 25 K Irén, Zsolt 26 Sz Emánuel 27 Cs Hajnalka 28 P Gedeon, Johanna 29 Sz Jónás, Márk 30 V Zalán 31 H Árpád	Április 1 K Hugó 2 Sz Áron 3 Cs Buda, Richárd 4 P Ambrus, Csaba 5 Sz Vince 6 V Vilmos, Bíborka 7 H Ármin, Orsolya 8 K Dénes, Lidia 9 Sz Dömötör 10 Cs Zsolt 11 P Leó, Szaniszló 12 Sz Gyula, Alpár 13 V Ida 14 H Tibor 15 K Emese, Tas 16 Sz Csongor 17 Cs Rudolf 18 P Andrea, Ilma 19 Sz Emma 20 V Tivadar 21 H Konrád, Zsombor 22 K Csilla, Noémi 23 Sz Béla 24 Cs György 25 P Csongor, Márk 26 Sz Boglárka, Ervin 27 V Zita, Mariann 28 H Valéria 29 K Péter, Tihamér 30 Sz Ibolya, Kitti	Május 1 Cs Fülöp, Jakab 2 P Zsigmond 3 Sz Irma, Tímea 4 V <i>Anyák napja</i> , Mónika 5 H Irén, Györgyi 6 K Ivett, Frida 7 Sz Dalma 8 Cs Gizella, Mihály 9 P Gergely 10 Sz Antónia, Palma 11 V <i>Pünkösd</i> , Ferenc 12 H <i>Pünkösd</i> , Pongrácz 13 K Szervác, Imola 14 Sz Bonifác 15 Cs Zsófia, Szonja 16 P Mózes, Botond 17 Sz Andor, Ede 18 V Erik, Alexandra 19 H Milán, Sára 20 K Bernát, Hanna 21 Sz Szilárd 22 Cs Júlia, Rita 23 P Dezső 24 Sz Eszter, Eliza 25 V Orbán 26 H Fülöp, Evelin 27 K Nándor 28 Sz Emil, Csanád 29 Cs Magdolna 30 P Janka, Johanna 31 Sz Angéla	Június 1 V Tünde 2 H Kármén, Anita 3 K Klótid 4 Sz Ildikó 5 Cs Kund 6 P Norbert, Szabolcs 7 Sz Róbert 8 V Medárd 9 H Félix 10 K Margit, Gréta 11 Sz Barna, Barnabás 12 Cs Villő, Virág 13 P Antal, Anetta 14 Sz Vazul 15 V Jolán, Vid 16 H Arany, Juszтина 17 K Laura, Alida 18 Sz Arnold, Levente 19 Cs Gyárfás 20 P Rafael, Keve 21 Sz Alajos 22 V Paulina 23 H Zoltán 24 K Iván 25 Sz Vilmos 26 Cs János, Pál 27 P László 28 Sz Levente, Irén 29 V Péter, Pál 30 H Bese, Tihamér
---	---	---	---	---	--

NAPSUGÁR 2008

Július 1 K Annamária 2 Sz Ottó 3 Cs Kornél, Soma 4 P Berta, Ulrik 5 Sz Emese, Sarolta 6 V Csaba 7 H Apollónia 8 K Ellák, Teréz 9 Sz Lukrécia, Vera 10 Cs Amália 11 P Nóra, Lili 12 Sz Izabella, Dalma 13 V Jenő 14 H Örs 15 K Henrik, Roland 16 Sz Enikő, Valter 17 Cs Endre, Elek 18 P Cecília, Frigyes 19 Sz Emília, Alfréd 20 V Illés 21 H Dániel, Daniella 22 K Magdolna 23 Sz Lenke 24 Cs Kinga, Kincső 25 P Kristóf, Jakab 26 Sz Anna, Anikó, Panna 27 V Olga, Györk 28 H Szabolcs 29 K Bea, Márta, Flóra 30 Sz Judit, Jutta, Xénia 31 Cs Oszkár	Augusztus 1 P Boglárka 2 Sz Lehel 3 V Hermína 4 H Domonkos 5 K Krisztina, Zita 6 Sz Berta, Bettina 7 Cs Ibolya, Arabella 8 P László, Gusztáv 9 Sz Emőd, Loránd 10 V Lőrinc, Bianka 11 H Zsuzsa, Tiborc 12 K Klára 13 Sz Csongor, Ipoly 14 Cs Marcell 15 P Mária 16 Sz Ábrahám 17 V Jácint 18 H Ilona 19 K Huba 20 Sz <i>Szent István</i> 21 Cs Sámuel, Hajna 22 P Menyhért 23 Sz Bence, Farkas 24 V Bertalan 25 H Lajos, Patrícia 26 K Endre, Rita 27 Sz Gáspár 28 Cs Ágoston, Mózes 29 P Beatrix, Erna 30 Sz Róza, Rózsa 31 V Erika, Bella	Szeptember 1 H Egyed, Egon 2 K Rebeka 3 Sz Hilda, Szende 4 Cs Rozália 5 P Lőrinc, Viktor 6 Sz Ida, Zakariás 7 V Regina, Ivor 8 H Mária, Adrienn 9 K Ádám 10 Sz Ákos, Hunor 11 Cs Jácint 12 P Mária, Ibolya 13 Sz Kornél 14 V Szeréna, Roxána 15 H Enikő, Kató 16 K Edit 17 Sz Ludmilla, Zsófia 18 Cs Diána 19 P Hajnalka, Vilma 20 Sz Friderika, Melinda 21 V Máté, Ilka 22 H Mór, Mór 23 K Etelka, Tekla 24 Sz Gellért 25 Cs Adorján, Kende 26 P Juszтина 27 Sz Adalbert 28 V Vencel 29 H Mihály 30 K Jeromos	Október 1 Sz Malvin 2 Cs Petra 3 P Helga 4 Sz Ferenc 5 V Attila, Aurél 6 H Brúnó, Renáta 7 K Amália 8 Sz Etelka, Koppány 9 Cs Dénes 10 P Gedeon 11 Sz Brigitta 12 V Miksa 13 H Kálmán, Edgár 14 K Helén, Livia, Beatrix 15 Sz Teréz 16 Cs Gál 17 P Hedvig, Szilamér 18 Sz Lukács 19 V Nándor, Ferdinánd 20 H Irén, Vendel 21 K Orsolya, Tünde 22 Sz Előd, Tilda 23 Cs <i>Nemzeti ü.</i> , Gyöngyi 24 P Salamon 25 Sz Blanka, Bianka 26 V Demeter, Dömötör 27 H Szabina 28 K Simon 29 Sz Nárcisz 30 Cs Alfonz, Kolos 31 P Farkas	November 1 Sz Marianna, Itala 2 V Ilka, Ingrid 3 H Győző 4 K Károly, Karolina 5 Sz Imre 6 Cs Lénárd 7 P Rezső, Rudolf 8 Sz Zsombor, Lehel 9 V Tivadar 10 H Réka 11 K Márton 12 Sz Jónás, Renáta 13 Cs Szilvia, Bulcsú 14 P Aliz 15 Sz Albert, Lipót 16 V Ödön 17 H Hortenzia, Gerő 18 K Jenő 19 Sz Erzsébet, Zsóka 20 Cs Jolán 21 P Ilma, Olivér 22 Sz Cecília, Csilla 23 V Kelemen 24 H Emma, Flóra 25 K Katalin, Edina 26 Sz Virág 27 Cs Elemér 28 P Stefánia 29 Sz Kamilla, Taksony 30 V <i>Advent 1. vasárnapja</i> , András, Andor	December 1 H Elza 2 K Aranka, Melinda 3 Sz Ferenc 4 Cs Borbála, Boróka 5 P Vilma 6 Sz Miklós 7 V <i>Advent 2. vas.</i> , Ambrus 8 H Mária, Márta 9 K Gyöngyi, Natália 10 Sz Judit 11 Cs Árpád, Lehel 12 P Gabriella 13 Sz Luca, Otília 14 V <i>Advent 3. vas.</i> , Huba, Szilárd 15 H Detre, Valér 16 K Aletta, Etelka 17 Sz László 18 Cs Augusztina 19 P Viola, Nemere 20 Sz Domonkos 21 V <i>Advent 4. vas.</i> , Tamás 22 H Anikó, Zénó 23 K Győző, Viktória 24 Sz Ádám, Éva 25 Cs <i>Karácsony</i> 26 P <i>Karácsony</i> , István 27 Sz János 28 V Kamilla, Apor 29 H Tamara, Dávid 30 K Zoárd 31 Sz Szilveszter
--	---	---	---	--	---

LEVELEZŐ

Az új évre minden jót kívánunk gyermekeknek, nevelőknek és szülőknek!

Szeretnénk 2008-ban is színes, izgalmas, vidám, gondotokat elűző, jóságotokat gyarapító Napsugarakat küldeni nektek. Olvassatok, levelezzetek velünk úgy, mint **Sámi Réka**, Szatmárnémeti; **Ceara Dorottya**, Brassó; **Moldován Júlia**, Székely Evelin, **Fekete Orsolya**, Marosludas; **Salak Beáta**, **Mikle Szilárd**, Szentmáté; **Marozsán Antónia**, Halmi; **Nagy Balázs**, **Vicsai Mária**, **Mátyás Réka**, Monó; **Lázár Arnold**, Apáca; **Tekeres Barbara**, **Kelemen Kriszta**, Parajd; **Pap Andrea**, Székelyudvarhely; **Kaufler Melitta**, Mezőfény; **Szőke Tímea**, Kovászna; **Székely Nóra**, **Nagy Ingrid**, Nyárádmagyarós; **Fülöp József**, Szováta; **Kovács Emese**, **Józsa Erika**, **Kakucs Anita**, Erdőszentgyörgy; **Zolyomi Katalin**, **Városi Tibor**, Marosvásárhely; **Dénesi Levente**, Székelykál; **Balázs Etelka**, Ozsdola; **Ungvári Roland**, Érszakácsi; **Sikó Tibor**, **Farkas Szidónia**, **Máthé Izsák**, Mezőpanit; **Józsa Ádám**, **Bain Vivien**, Kolozsvár; **Gábor Brigitta Barbara**, **Dinu Diana**, Náznánfalva; **Farkas Loránd**, Egrestő; **Póka Arnold**, Kalotaszentkirály; **Dobai Gergely**, Mikefalva; **Ferencz-Deák Botond** és **Bíborka**, Gelence; **Szőllősi Tünde**, Fenyéd; **Bocskay Boglárka**, Segesvár; **Incze Emese**, Kézdivásárhely; **Boldizsár Tamás**, Polyán; **Gál Judit**, Gyergyóalfalu; **Markó Botond**, Nagybánya;

Moarcăș Ana, Keresztvár; a **zilahi I.** Maniu Iskola III. B; a **marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceum** III. és IV., a **M. Viteazul Gimnázium** II. D, II. F és IV. D, a **Dacia Gimnázium/B** IV. E; a **szászrégeni A. Maior Iskola** III. és IV. B; a **csíkszeredai József Attila Iskola** II. A; a **gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola** III. A osztálya; a **nagyernyei** IV.; a **dicsőszentmártoni** III. E; a **szilágysomlyói** IV. A és B; a

Szakács Mária, Segesvár

Az én
testvérem
olyan szép,
és olyan jó:
nem sír
sokat.

H

a

j

a

szőke, nagy
szeme kék,
kis dundi,
súlya három

hetven. Nagyon
szeretjük.

Nincs nála

sz j

e

o

b

b

b,

b.

Sziklavári József,
Zsibó

Bíró Csenge, Szentmáté

zabolai II. és III. B; a **csíkköz-**
mási III.; a **szilágysámsoni**
III.; a **papolci** IV. B; az **erdő-**
szentgyörgyi IV. D osztály; a
vérvolgyi kisiskolások.

Első levelét küldte nekünk:
Bödör Andrea, Válaszút;
Vaska Márk és Kevin, Go-
roszló; a **bályoki** II. B osztály.

Ha nagyon vacogtok, idéz-
zések fel a nyári vakációt az
aradi Csiky Gergely Iskolacso-

port tavalyi IV. A osztályával együtt, akik tengerparti nyaralásukról írnak: *Elmentünk a Delfináriumba. A delfin nagyon ügyes, játékos. A fókák viszont lustábbak voltak. Legjobban a Planetárium tetszett. Egy mecsetben felmáztunk a toronyba, onnan láttuk a várost, a tengert és a kikötőt. Mamaján felvonóval mentünk át a város fölött.*

Szomorúak vagyunk, ha a negyedikesek búcsúznak tőlünk, hiszen mi **az V., VI. osztályosok-**
nak is szánjuk a Napsugárt. Arra biztatjuk ötö-
dik barátainkat, hogy rendeljék meg a Nap-
sugárt volt tanító nénijüktől, vagy levélben, inter-
neten a szerkesztőségtől: **www.napsugar.ro**.

A **brassói Áprily Lajos Főgimnázium** harmadi-
kosai is búcsúznak, de ez nem keserít el bennün-
ket, hiszen csak azért köszönnek el Csipikétől és
a Szivárványtól, mert **szeptembertől a Nap-**
sugár olvasói lettek. Nagyon hiányzik Csipi, de
remélem, hogy jól van. Kinőttünk a Szivárványból,
és elindultunk kalandozni Kószabószával és a
Napsugárral. Nagyon tetszettek a japán harcosok
és az erszényes állatok. Várjuk a többi részt is.

Novemberi „lila” megfejtések: A hinduk nem építettek síremléket, mert halottaikat elégették, és hamvaikat a Gangesbe szórták. A hinduk lótuszülésben, a törökök törökülésben, a japánok térdelve, sarkukra ülve, az amerikai farmerek lábukat az asztalra feltéve ülnek. A vegetáriánusok nem esznek húst. Indiai fűszerek: curry, kurkuma, sáfrány, bors, fahéj, szegfűszeg, szegfűbors, gyömbér,... Az elefántcsont az elefánt agyara. Az indiai elefántot harcban, ünnepi felvonulásokon és teherhordó vagy személyszállító „járműként” is használták. **Könyvjutalmat nyertek: Csog Csenge és Lehel**, Erdőfüle; **Rokaly Szilárd**, Gyergyócsomafalva; **Bocskay Boglárka**, Segesvár; a **maroskeresztúri** III. B.

HAHOTA

TALÁLD KI!

Fejtsd meg a rejtvényeket, majd a bekarikázott betűkből állítsd össze egy nagy utazó nevét!

– Miért hoztad haza ezt a varjút?

– Meg akarom figyelni, tényleg 300 évet él-e.

*

– Miért tartják az oroszlánt ketrecben?

– Mert akváriumban megfulladna.

*

– Az én kutyám csak rágott ételt eszik.

– Na és ki rágja meg neki?

– Ő maga.

*

– Peti, egyedül fogtad ezt a nagy halat?

– Nem. Két giliszta is segített.

*

– Peti csodahalat fogott.

– Az meg milyen?

– Ahányszor mesél róla, min- dig nagyobb és nagyobb lesz.

*

– Mit csinál a zsiráf, ha meg- csiklintod a fülét?

– Kirúgja alólad a létrát.

*

A városi gyerek csodálkozva nézi a kérődző teheneket:

– Milyen sokba kerülhet ennyi tehennek rágógumit venni...

*

A kismoly először repül ki a szekrényből. Amikor hazatér, mamamoly megkérdi:

– Na, milyen volt odakint?

– Remek! Óriási tapsvihar fogadott!

*

Két bolha beszélget:

– Te mit csinálnál, ha hirtelen meggazdagodnál?

– Először is vennék magam- nak egy jó nagy kutyát!

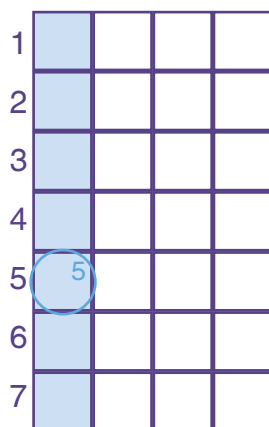
*

– Miért nem szalad a csiga?

– Mert furán nézne ki lobogó szemekkel...

① **Bándi Júlia, Erdőfűle:** legjobb téli barátom.

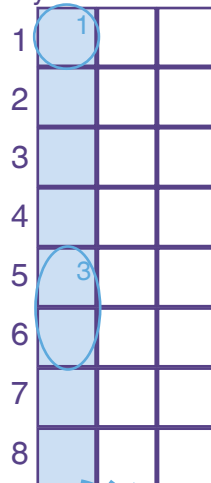
1. Lakása 2. Idő- mérő-javító 3. Szürke rágcsáló 4. Játék- medve 5. Kislányok játékszere 6. Nem ar- ra 7. Ravasz állat

④ **Kiszner Boglárka, Szatmárnémeti:** hogy hívják a kislányt?

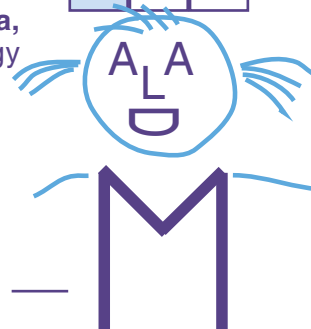
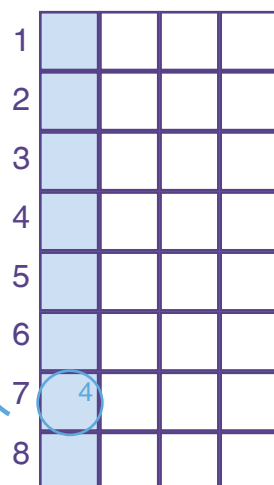
② **Nagy Miklós:** szülővárosom.

1. Felső végtag 2. Szaglószer 3. Csap- ból folyik 4. Nem ül 5. Fűszerez 6. Lárma 7. Égitest 8. Menyasz- szony

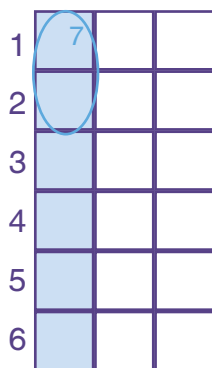
③ **Kiss-Puskás Noémi, Marosvásár- hely:** kedvenc tantár- gam.

1. Kicsi ellentéte 2. New ..., amrikai város 3. Benedek ..., nagy mesemondónk 4. Há- ziszárnyas 5. Virágot tartunk benne 6. Pú- pos állat 7. Forma 8. Nem tud beszélni

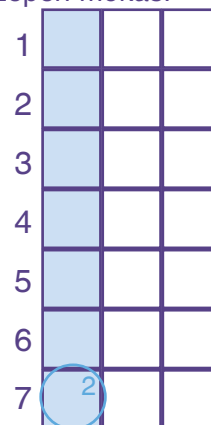
⑤ **Márton Brigitta, Csíkszereda:** ked- venc téli játékom.

1. Nyakmelegítő 2. Kulcs jár bele 3. Nem ül 4. Tagadó- szó 5. Fürdünk ben- ne 6. Időmérő

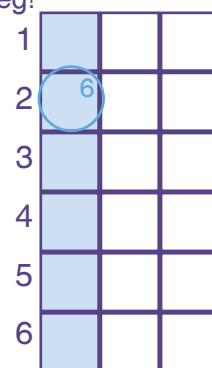
⑥ **Varga Réka, Erdő- fűle:** nagyon várom.

1. Nem lát 2. Egyik szülő 3. Adnak neki 4. Kerti szerszám 5. Orosz uralkodó 6. Nem oda 7. Középen mókás!

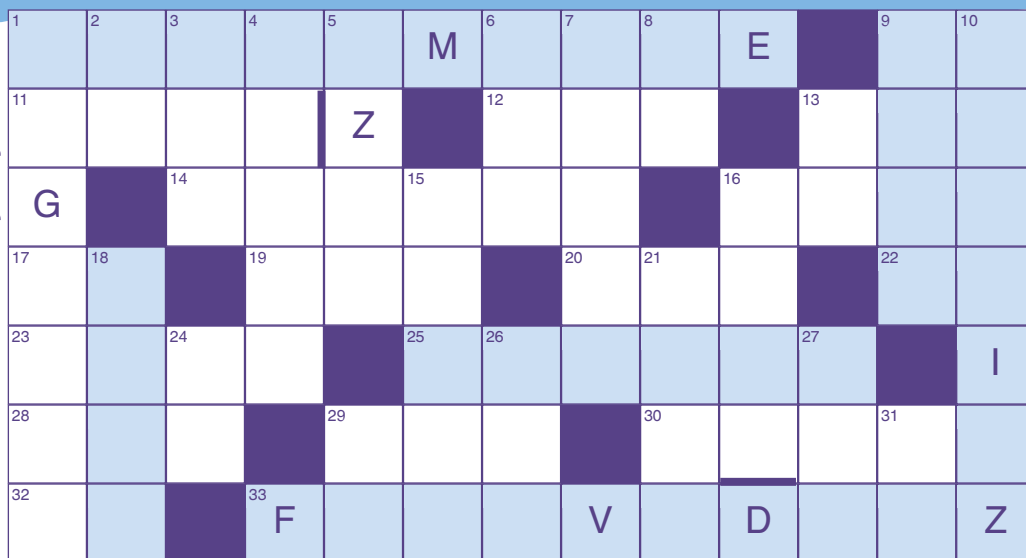

⑦ **Nagy Krisztina, Szatmárnémeti:** kedvenc állatom.

1. Kenyérsütő mes- ter 2. Időmérő esz- köz 3. Tagadószo 4. Becézett Imre 5. Al- só végtag 6. Nóta- vég!

1 2 3 4 5 6 7 8

REJTVÉNY-
PÁLYÁZAT

Az északi sarkvidékekkel kapcsolatos rejtvény 6 megfejtés-szavát levélben, levelezőlapon, villámpostán, az osztállyal közösen vagy egyénileg küldheted el címünkre, ha szeretnéd a nyertesek közé kerülni a sorsoláson.

A Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1. Sarkvidéki állat

9. Illés András névjegye

11. Tízszáz száz

12. Ütőhangszer

13. AGR

14. Arra a helyre hajít

16. Nép németül (FOLK)

17. FI

19. Kutyája

20. Opera magánhangzói

22. Középen buta!

23. Becézett Nóra

25. Sarkvidéki állat

28. Yukon mássalhangzói

29. Zúzmará

30. MGEUS

32. Erdei Anna névjegye

33. Mesterség az északi sarkvidéken

FÜGGŐLEGES

1. Magas, sudár fa

2. Közelre mutató szó

3. Geológia kezdete!

4. Erdővel kapcsolatos

5. Ruhaanyagot méretre vág

6. Középen ledob!

7. Skatulya

8. Világ bajnokság, rövidítve

9. Eszkimók háza

10. Az északi sarkvidék idegen neve

13. Antal Olga névjegye

15. Szép szál, erős ember jelzője

16. Fakorona része

18. Sarkvidéki állat

21. Női név

24. Róna mássalhangzói

26. Végül bora!

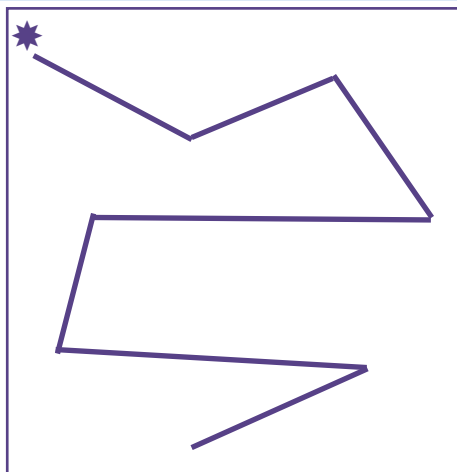
27. A tetejére

29. Énekhang

31. Urai Sára névjegye

A NOVEMBERI REJTVÉNY-PÁLYÁZAT megfejtése: *Látod, ez egy igazi indiai elefánt.* Könyvjutalmat nyertek: **Lőrincz István**, Déva; **Trimfa Egon**, Székelyszáldobos; **Kónya Anita**, Magyarózd; **Dobos Norbert**, Nagytusnád; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola II. B osztálya; az **ördögösfüzesi** III.-IV.; a **bályoki** II. B osztály.

NYERTÉSEK

DECEMBERI
MEGFEJTÉSEK

1. hópehely
2. Mikulás
3. Jézuska
4. angyal
5. Karácsony
6. 1-6, 2-4, 3-5
7. Áldott Karácsonyt!

Hogy öltöznék az eszkimók? Megtudhatod, ha a jobb oldali vonal mentén, a csillagtól indulva sorbaolvasod a betűket!

Könyvmoly

A legjobb könyv, amit olvastam Erick Kästner Május 35 című regénye. Két jó barát egy nap alatt akar eljutni a Csendes-óceánhoz. Érdeemes elolvasni.

Sámi Réka, Szatmárnémeti

Ajánlom Nógrádi Gábor Az anyu én vagyok című könyvét, melyben anya és lánya helyet cserélnek. Nagyon izgalmas, humoros történet.

Palatka Kamilla, Marosvásárhely

Minden fiúnak ajánlom Gárdonyi Gézától az Egri csillagokat.

Csog Lehel Zoltán, Erdőfüle

A kedvenc mesém: Kincskereső kismackók. A kedvenc mesehősöm Bozontos, mert mindig segít a többi mackónak megoldani a rejtélyt. Szeretnék hasonlítani rá, mert van négy testvére.

Csibi Zsolt, Gyergyószentmiklós

Weöres Sándor: Bóbita
Stier Alexa, Szatmárnémeti

TESTVÉREK KUCKÓJA

Nekem három öcsém van. Lehel nagyon szeret focizni és engem bosszantani. Örsike még csak öt éves, és mindig Lehelt utánozza. Etele tíz hónapos. Most tanulgat járni, nagyon mozgékony. Nagyon szeretem őket.

Csog Csenge Emese, Erdőfüle

Szilveszter még óvodás. Nagyon szeretem, sokat játszunk együtt. Nem adnám senkinek! **Csontos Andrea, Érszakácsi**

Benjámin 11 hónapos. Van egy közös kiskutyánk, két teknősbékánk meg egy cicánk. Néha elveszi a legóimat, a könyveimet. Ettől függetlenül ő a kedvencem. **Tiron Ábel, Csíkszereda**

A kisöcsém 3 és fél éves. Sokat játszunk együtt, és nézegetjük a Napsugarat és a Szivárványt. Zsoltnak hívják, és olyan édes, amikor játszani hív. Építünk, rajzolunk, gyurmázunk együtt.

Deák Gabriella, Gyergyóújfalu

Attila néha borzasztóan viselkedik, de ha nem lenne, unatkoznék. Amúgy jó testvér, mert ha bántanak, megvéd. Nagyon szeretem.

Dancsuly Krisztián,
Óvári

Rab Ella Lídia, Brassó

Szólj, szám!

Havonta
3 díjat
sorsolunk!

1. Keressétek meg, és használjátok az idegen szavak magyarázóit: **kupé, kurzus, parlamenti, primár, prefektus, projekt, menedzser, doszár, xerox, pix, karióka, formulár.**

2. Itt minden **sarkon** fordul! Alakoztatok mondatokat a következő szavakkal: **sarok, sark, sarki, sarkal, sarkall, sarkkal, sarkallik, sarkalatos, sarkan-tyú.**

3. Ha kihúzzátok a főneveket, a maradék szavakból közmondást rakhattok ki: **kérés, kéz, sokat, Anna, jószág, aki, hó, mond, mondat, naptár, csinál, keveset, kéve, sírás.**

Novemberi megfejtések: 1. A hazai áru kedvezőbb árú, mint a külföldi. A baba átalussza az éjszakát. Dani átalussza a Marost. A kertész gyomot irt. Vera gyöngybetűkkel írt. Elöl megy a gúnár. Menekülnek előle a gyerekek. Sírnak az anyák, ha katonának megy a fiuk. A fiúk egyszer édesapák lesznek. 2. ba-busgat, pünkösdi, ósdí, bökdös, tajtékezik, légtér, egyezkedik, hibáztat, aztán, csapzott, képzeli, kapzsi. 3. kékes, acél-, azúr-, ibolya-, indigó-, király-, kobalt-, nefelejcs-, tenger-, türkiz-, molnár-, mély-, hupikék. **Nyertesek:** **Török Hunor**, Szárazpatak; a **köröstarjáni III. B;** a **zetelaki III. B** osztály; a **gyergyószentmiklósi Vaskertes Iskola III. A** osztálya.

Itt születtem

Februárban visszatérünk Székelyudvarhelyre és környékére. A Benedek Elek Tanítóképző tavalyi IV. A osztálya továbbszövi a 2002 májusában megkezdett városbemutatót.

**Pávafarkas, „naphomlokú” ház
Mérában**

Kincses Kolozsvártól északnyugatra 12 km-re található Méra, Kalotaszeg egyik legjellegzetesebb faluja. XIII.

századi település, nevét a Méra családtól kapta, akik a falu első tulajdonosai voltak, és a XIV. században fontos szerepet játszottak Erdély közéletében.

A falunak 1450 lakosa van. Temploma a XIII. század végén épült. A reformáció 1560 körül érte el a falut, azóta is ezt a vallást gyakorolja a lakosság közel 90%-a. Érdekes látnivalók a templomban az Úr asztala 1769-ből, a szentségtartó, a parókia udvarán a római kori szőlőprés.

*A mérai csorgóvíz
Olyan édes, mint a méz.
Aki aztat megissza,
Vágyik a szíve vissza.*

Iskolája 1728 óta van Mérának. A Nádasmente egyetlen kizárólag magyar nyelvű I-VIII osztályos iskolájában 116 gyermek tanul. 1871-ben épült a „Bagolyvár”, 1925-ben az „új iskola”. 2007-ben új, négy tantermes épülettel gazdagodtunk, így az első iskola épületében zajló tanítás már csak kedves emlék maradt.

A mérai iskolások részt vesznek a „Kurutty”, az „Olvasni jó” vetélkedőn, mesemondó, helyesírási, matematika versenyeken, a magyar nyelv és irodalom olimpián. A tavaly az ötödikesek oszljuk segítségével beindították az iskolaiújságot „Csúcspont” címmel.

Az 1946-ban épült kultúrotthon épületében működik az óvoda,

A református templom

ahol két óvó néni foglalkozik 60 gyermekkel. Itt kapott helyet az orvosi rendelő is.

A Jagamas János nevét viselő kultúrotthonban „zajlik az élet”. Itt tartjuk a hagyományos bálakat, az iskolai évnyitó-, évzáró ünnepélyeket.

Jagamas János zenetudós mérai népdalokat gyűjtött, irányította a mérai vegyeskört, és megszerettette a méraiakkal a népdaléneklést.

Iskolánk

A Tájházba használati tárgyakat, festett bútorokat gyűjtöttünk össze. Udvara néptánc-találkozók és más rendezvények helyszíne. Ezeken mi is részt veszünk. Már külföldön is felléptünk.

Népviselte, népzeneje, táncai, hagyományai miatt Méra az első „igazi” nádasmenti falu. Szinte minden ház „cifra” vagy „falusi szobája” féltve őrzi a kincseket érő viseletet, szötteket, bútorokat.

Sötétben minden tehen fekete – tartja a közmondás. De nálunk az egész csorda fekete nappal is, hiszen a legtöbb család bivalyat tart. A bivaly kevesebb, de tartalmasabb tejet ad, mint a tehen. Van is keletje a kolozsvári piacon a mérai bivalytejnek, vajnak.

A tájház egyik kincse

Dobban a csizma, suhog a szoknya a mérai utcán

Kirándulóhelyeink: Várhegy, Ördögárok (szikladarabok), Hétölesfa, medvési kaszáló, homokbányák.

Az állatokat nem hajtják haza naponta, hanem maga a gazda megy ki fejni a legelőre. A bivaly-csordát csak szeptember végén, október elején hajtják be a faluba.

Gyertek, kóstoljátok meg a bivalytejet!

Jelleghozes mérai szokás a juhmérés. Kihajtáskor, a Szent György napjához legközelebb eső szombat-vasárnapon tartják. Bemérik, melyik juh mennyi tejet ad, aztán jöhet a mulatság.

Vidám ünnep a juhmérés

Szeretettel várunk május utolsó szombat-vasárnapján a Mérai Napokra, ahol a felsoroltakról személyesen is meggyőződhetek.

Összeállította a mérai iskola tanítói közössége

SZÖTT, HÍMZETT TÖRTÉNELMÜNK

A torockói viselet

Torockó és Torockószentgyörgy a Székelykő lábánál, az Erdélyi-Érchegység keleti peremén, keskeny völgyben fekszik. Hajdan Torockó messze földön híres bányaváros volt, Torockószentgyörgy pedig szűkhatárú, de annál kitűnőbb búzát termelő jobbágyszófalva.

Közös népművészeti örökségük kialakításában a városias Torockó járt elől díszes vastárgyaival, varrottásaival, festett bútorai, mázas csempéivel, festői viseletével, épületeivel.

Vasöntvényeik igen jó áron kelttek el, így a torockóiak megengedhették maguknak, hogy a nemesek és városi polgárok öltözködésmódját utánozzák. Tellett finom *sifon*, *pergál*, *kázmér*, *szatén*, *lűszter*, *szőr*, *kékposztó*, *kétszer ványolt fehér abaposztó*, *selyem* és *bársony* ruhaanyagokra, és a legünnepelesebbnek számító felsőruhákra.

Ezek igen régi erdélyi formák szerint készültek. A nagylányok és menyecskék kőhalmi szászoktól vásárolt ünneplő *posztó palástja* a háromszáz évvel korábbi városi hölgyek bokáig érő templombajáró felsőruhájától csupán csak rövidségével tért el. Az idősebb nők kifelé bővülő posztó vagy selyem mentéje szintén csak hosszában különbözött az egykori nemesasszonyok ünneplőjétől. A nagylányok *kőnyós fersingje* (vállasszoknyája) régmúlt korok európai női divatját idézte, akárcsak a derekukon viselt *zsinóröv*.

Viseletüket gazdagon és igényesen díszítették. A férfiak *ködmönét* fehér irharátéttal, a nők *róka-prémes bundáját* piros zsinórral ékesítették a torockói szűcsök. Fehér irhával

szegték, és fehér *készülettel* (zsinórdísszel) rakták teli a kék mentét is. A torockószentgyörgyi szabók többszínű ángliaposztó rátéttel virágozták ki a vőlegények barnaposztó *templomos condráját* és nemzetiszínű *vóccal* (oldalt betoldott posztócsikkokkal) a férfiak fehér *harisnyáját*.

Az inget házilag hímezték vagy varróasszonnyal hímeztették, a mellén sűrű *szedéssel* (ráncolással), a kezelőjén szálszámolós *inzással*, vállán *írás utáni* laposöltéssel. A lányokat a ingjük hímezsmódja alapján nevezték *hímesingeseknek* (3-7 évesek), *parasztgyolcsingeseknek* (8-15 évesek) vagy *vállasingeseknek* (16 éven felüliek). A kisebbek színe a kék, a nagyobbaké a piros volt. *Sípújjas* (hímes kezelős) vállasinget csak a pártás lányok hordhattak, *islagos* (fémpikkelyes) *inget* csak az új menyecskék, *kötésese* csak az öregek. „Halálravalónak” fekete hímez-sűröl gondoskodtak.

A női ruházat alapszíne a fehér, kék és zöld, a férfiaké a fehér volt. A lányok csizmája piros, más mindenkié fekete, a női csizma *harmonikus*, a férfiaké *tőtött szárú* volt.

A konfirmált nagylány hímes szalagokkal kerített *pártáját* aranszálból *vert csipkével*, az új menyecske *tarka főkötőjét* és *selyemfátyolát* varrott virághímmel borították be.

SZACSVAY IMRE fotói

Télen alszik a természet, kipihenik magukat a fák, füvek, a növényvilág, a hibernáló állatok, hogy majd tavasszal friss erőre kapva újuljon meg bennük az élet.

Ti ficánkolva élvezitek a tél örömeit, de ha nem vigyáztok, az öröm mellé üröm is keveredik. Ha nem öltöztök fel eléggé, nem bugyoláljátok be a torkotokat, ha nyitott szájjal szuszogtok, ha – uram bocsá’ – jégcsapot, havat szopogattok, vagy ha hó megy a cipőtökbe, s megvizesedik a zoknitok, bizony csúnyán meghűlhetek. Ha a nagy rohangálásban megizzadtok, le ne vegyétek a sapkát, sálát, ki ne gombolkozzatok, mert felhevült testeteket megcsapja a hideg, s ennek tüdőgyulladás vagy más súlyos betegség lehet a vége.

Ha otthon felejtitek a kesztyűtöket, vagy szorít a bakancsotok, s nem tudtok meleg zoknit húzni, meg is fagyhat a kezeitek, lábatok. Akkor talán észre sem veszitek, hiszen a hideg egyúttal zsibbaszt is. A fagyás károsan lelassítja a vérkeringést. Egyszer csak megdagad, megpirosodik a fagyott testrész. Ha felületi a fagyás, elmaradhat a dagadás, de kellemetlen viszketegséget éreztek. Súlyos fagyás esetén még azt is megtörténhet, hogy le kell vágni a lábujjakat! De ilyesmi nagyon nagy hidegekben esik meg, ha hosszú ideig kell kint ülni a fagyban. Ám jó, ha tudjátok ezeket, és vigyáztok.

Ha nagyon megfázik a kezeitek, lábatok, hóval dörzsöljétek, masszírozzátok, hogy ennek hatására induljon meg a min-

Téli örömök árnyéka, a fagyás

GYÓGYÍTÓ HAGYOMÁNYUNK

den bajt megelőző vérkeringés.

Otthon sohase meleg vízzel engeszteljétek ki a lábatokat, kezeiteket, hanem jéghideg vízben mossátok, dörzsöljétek,

még ha fáj is, s csak ha már nem érzitek a zsibbadást, akkor tegyétek a kályhához, a meleghez.

A fagyásos viszketésre, duzzanatra is van népi orvosság, a „savanyú káposztalevél. *Emlékszem gyerekkoromban nekem is megfagyott a lábujjam, s azt tettek rá.*” (Nagymohaly, Délvidék) „*Nálunk bekötötték friss káposztalevéltre is.*” (Budapest)

Más módszer: „*Mikor kislány voltam, meg volt fagyva a lábam. Akkor édesanyám lefekvés előtt mindig langyos sósvízben mosta meg, s utána jött a savanyúkáposzta-lapis pakolás. S*

arra még törülközőt tett, vagy zoknit húzott, úgy volt egész éjjel. Elmúlt. Csendesítette a viszketést az a savanyú káposztalapí.” (Esztelnek, Háromszék)

„*Munkácsy Mihály festőnk, még amikor gyerekkorában kőfaragó mester mellett dolgozott, az egyik sírfejfára festette a nevet, és megfagyott a keze. Bedörzsölték hóval, megmentették a kezét. A fagyást egy vele azonos hőmérsékletű dologgal, hóval, vízzel lehet a legkönnyebben túlvészeln.*” (Siófok, Somogy megye)

Ám a legjobb, ha mindezt megelőzitek, vigyáztok magatokra, jól felöltöztök, s ha érzitek, hogy fázatok, idejében hazamentek otthonotok melegébe.

Nagy Katinka,
Szatmárnémeti

Kamilla

**Nálatok hogy kezelik a fagyást?
Hogy hívjátok, mire használjátok
a kamillát?**

Novemberi megfajtás: cickafark – ezerlevelű, egérfarkúfű, cickafarkkóró, pulykafű. Teája jó gyomor- és bélfertőzés, méh- és hólyaggyulladás ellen, fáradtságűző. Ülőfürdőként felfázás ellen, olaját bőrápolásra használják. **Nyertesek:** Deák Gabriella, Gyergyóújfalu; Kiss Ágota, Szilágysomlyó; Tekeres Barbara, Parajd; a csíkkozmási III. osztály.

WASS ALBERT

Válaszút, 1908 – Astor, Florida, 1998
Születésének 100., halálának 10. évfordulóján
az íróra emlékezünk.

Grófi család sarjaként nemzeti, nemesi értékrenddel, a szülőföld száz csodájával feltarisznyálva, nagy műveltséggel és küldetéstudattal indult. Ez volt emberi erejének, száműzetésben is halálig vívott magyarságharcának, írásművészetének forrása. Földi javait elvették, a hazáját is. Erdély földjére nem léphetett, mégis mindig itthon volt.

Hazahozta sok ezer oldalnyi regénye, meséje, verse.

MESE A KÉK HEGYEKRŐL

A nagy irtásról, ahova az őzek hajnalonként legelni kijártak, messzire elláthatott a szem. Kékek voltak messze a hegyek, szépségesen kékek. És a fiatal őzek, akik éppen látni tanulták a világot, megkérdezték az anyjukat:

– Miért kékek ott túl azok a hegyek?

Az őzanyák mindig ugyanezt felelték:

– Mert ott nincs farkas, és nincs róka. Nincsenek kutyák, és nincsenek gonosz emberek. Csupa lóhere nő a réteken, és soha sincsen tél. Azért olyan kékek azok a hegyek.

– Akkor miért nem megyünk oda? – kérdezte meg erre valamelyik kis őz.

És valamennyi őzanya ezt felelte erre:

– Nem lehet, fiacskám. Nem lehet.

És sóhajtott hozzá vágyakozó szomorúsággal.

– Honnan tudjuk, hogy mi van ott, ha nem lehet odamenni – faggatózott egy-egy békétlenebb őzfiú.

Az őzanya titokzatosan ennyit felelt csupán:

– Onnan jöttek az őseink nagyon régen.

Így volt ez, mióta csak őzek éltek az erdőben. De egyszer történt valami.

Egy fiatal őzbak, egyike azoknak, akik nem nyugosznak bele, elhatározta, hogy megkeresi a messzi kék hegyeket.

Kerek esztendőn át készült a nagy útra. Szaladt meredek hegyoldalakon. Árkokat ugrott. Erősítette izmait. Tervét nem árulta el senkinek, csak játszótársának. Mikor vacogva kaparták a havat élelem után, biztatva mondogatta:

– Meglelem az utat, és visszajövök érted.

Eltelt a tél. Izmos bak lett belőle. Szürke ruháját levedlette, agancsa is kinőtt. Aztán egy szép, harmatos nyári hajnalon így szólt a karcú kis őzsutárhoz:

– Most elindulok. Várj reám, mert visszajövök, és elviszlek a kék hegyekbe, ahol nincs veszedelem, és nem hull le a lomb soha.

Azzal elindult. Ment, ment szemközt a kék hegyekkel. Völgybe le, dombra fel, réteken, patakokon, gerinceken át.

Egy szép napon nagy folyóhoz ért. Ahogy ott állt és nézdegélt, meglátott a folyó partján egy vadmacskát. Hevert a napon, és ásított.

– Jó napot – köszönt illedelmesen a fiatal őzbak –, hol lehet átmenni ezen a nagy vízen?

A vadmacska csodálkozott.

– Ott lentebb. De miért akarsz átmenni?

– A kék hegyekhez megyek – felelet büszkén az őzbak.

– A kék hegyekhez? – bámult rá a vadmacska. – Melyik kék hegyekhez?

– Van belőlük több is? – ütődött meg az őzbak.

– Minden hegy kék – ásított a macska.

– Tévedsz – rázta meg fejét az őzbak – amelyiken én lakom, az nyáron zöld, télen fehér!

Az őzbak meglelte a gázlót, és átkelt a folyón. Néhány napra rá a hegyek lábánál volt. Felnézett rájuk, és a szíve boldogan vert.

– Itt vagyok hát végre!

Lent zöld volt a hegy, nem kék. Éppen olyan zöld, mint odahaza. Bükkfák voltak rajta és tisztások. De fönt kék volt igazán!

Elindult hát fölfelé.

A tisztáson fű nőtt, rendes fű. Elvértve akadt lóhere is közte. Nem baj, gondolta magában, ha nem is tiszta lóhere az egész, ahogy anyánk mondta. Fontos, hogy nincs tél, és nincs veszedelem.

Szépek voltak az erdők, és a tisztások is szépek. A forrásoknak jó vizük volt. Kiválasztott hát egy szép helyet magának, és ott megtelepedett.

– Jól kipihenem magam – határozta el –, aztán visszamegyek, és elhozom őt. És mindenkit, aki jönni akar!

Boldog volt. Szeretett volna belekiabálni a világba: megleltem az utat a kék hegyekhez! Nincs többé éhezés, fázás, veszedelem!

Evett, ivott, pihent. Gyönyörködött a betelje-

sült álomban. Egy este aztán elhatározta:

– Holnap elindulok vissza.

Azon az estén hűvös szél indult. Éjfél körül megeredt az eső. Reggel is esett.

– Megvárom, míg kitisztul – gondolta.

Várt. Az eső esett. Nyirkos ködrongyok fityegtek a fákon. Szürke volt az ég, szürke volt a föld. Barátságtalan szél süvített az erdőn. A fiatal őzbak elszomorodott kissé.

– Úgy látszik, itt is van eső. Nem baj – vigasztalta magát –, de nincsen tél, és nincs veszedelem. Ez a fontos.

Néhány napig esett, aztán egy éjszaka megfordult a szél. Csípősen füttyölt a fák tetején, és az égen megjelentek a csillagok.

– Napsütés lesz megint! – örvendezett a fiatal őzbak. – Reggel megmelegszen, és indulok!

Hajnalra valóban kisütött a nap. De mikor kilépett a tisztásra, a fű fehér volt, és furcsán recsegett. Döbbenve hajolt le, és megszagolta.

– Dér... – suttozta – dér!

Hirtelen tompa ütés érte a lábát, és a fűbe csattant egy puskalövés. Egyetlen ugrással a sűrűben volt, és rohant fölfelé. Háta mögött éles hangon csaholt egy kutya. Messze bent, az erdő sűrűjében megállt. A lába vérzett. Éles fájdalom szaggatta a sebet. Lassan, bicegve lement a patakhoz, belegázolt a vízbe, és sokáig,

sokáig állt ott. Mélységes csönd ült az erdőn. Bevánszorgott a sűrű szedresbe. Napokig feküdt ott mozdulatlanul.

Mire begyógyult a seb, már hószaga volt a szélnek. Kopasz gallyakat zörgettek a fák. A hegyek tetejét hasukkal súrolták a lompos felhők.

Lassan megindult lefele. Mire a sűrűből kiért, szállingózni kezdett a hó. A szálásban lihegve rohant el mellette egy idegen őz.

– Fuss! Menekülj! – kiáltott oda rémült lihegéssel. – A túlsó patakban farkasok járnak!

Egy jó darabig együtt futottak, aztán egy gerincen az idegen őz megállt:

– Nem láttalak még erre. Hova való vagy?

– Messzire – felelte a fiatal őzbak lihegve.

Szeme keresve nézett a távolba, és lám, völgyek és dombok szürke hullámain túl meglátta az otthoni hegyek halvány körvonalait.

– Onnan jöttem – mondta, és orrával a messzi hegyek felé bökött.

– A kék hegyekből? – döbönt rá az idegen őz.

Megütődve hallotta a kérdést, és ahogy újra odanézett, valóban kékek voltak a hegyek ott messze. Az otthoni hegyek. Kékek.

– Onnan – bólintott elszorult szívvel.

– Az nem lehet – rázta meg a fejét határozottan a másik –, ott nincsenek őzek. Valamikor az őseink jöttek onnan. Ott nincs farkas, és nincs róka. Nincsenek kutya, és nincsenek gonosz emberek. Csupa lóhere terem a réteken, és soha nincs tél. Azért kékek azok a hegyek. Hazudsz, ha azt mondd, hogy onnan jöttél.

Azzal megvetőleg elfordult tőle, és elment. Vissza se nézett.

A fiatal bak bámult, bámult döbbenve a távolba ködlő kék hegyek felé. És egyszerre valami mérhetetlen nagy vágy fogta el a régi irtás után, az ismerős szálások, meghitt tisztások, védelmező sűrűségek után. A patak után, melynek fodros tükrében először nézegette növekvő agancsát, a sűrű lombú kis fenyő

MIHÁLYI-MOLNÁR LÁSZLÓ SZÜLŐ- FÖLD

Hova jár
a madár,
hova tér, hova száll?
Melegebb nyarakon,
hidegebb teleken
miféle hatalom,
micsoda szerelem
úzi át havason,
röptető szeleken?
Hova jár,
hova tér,
amíg él, hova ér?
Ahová hazavár –
a madár
hazaszáll.

után, melynek védelmében meghúzódni jó volt...

És lassan, bicegve, lehajtott fejjel elindult... a kék hegyek felé.

A hó akkor még sűrűbben hullott. Mire az erdő aljára ért, már fehér takaró fődte a mezőket is, míg szeme ellátott. A puha, fehér hópelyhek percek alatt elfödtek a nyomát, mintha arra se járt volna soha.

Fagyos tél volt, mire hazaért. Éhes őzek kaparták fázva a havat.

Bicegve, lassan haladt az irtáson fölfelé. Borzolt volt és sovány. A kis őzsuta messziről meglátta, és örömtől csillogó szemmel rohant elébe:

– Hát megtaláltad? Hát igazán visszajöttél értem? Ugye indulunk máris! Olyan rossz itt! Hideg van, és nincs mit enni! Ugye elviszel innen az örök napsütésbe, lóherés rétekre?

Az őzbak megállt. Visszanézett a messzi kék hegyekre, és lehajtotta a fejét.

– Anyánknak igaza volt – mondta halkan –, nem lehet odamenni.

Így volt. És havazott.

Szarvaik kék eget kuszálnak

A szarvast a szkíta ötvösmunkák, a Hunor-Magor legenda, sok mese, vers, festmény és szobor örökíti meg. Készítsétek el ti is azt, amelyik a legjobban tetszik – és amelyikhez van anyagotok.

Itt merített papírra ragasztották a kenderkóc-szarvast, a szárított fűvet. De itatós vagy szalvéta is lehet a háttér.

A szalma vagy gyékény bogozását a törzsnél kezdjétek. Az agancsot külön szálakból fonjátok.

A cseréprénszarvasok feje, agancsa karton, lába bőrfűző és fagolyó.

A gesztenyét fogpiszkáló tartja össze. Az ágacskák helyét szeggel fúrjátok ki.

▶ Nagy Helén rajza, Marosvásárhely

László Helga rajza, Zabola ▼

Az erdő tele van ág- és gyökérszoborral, csak észre kell vennünk. Ennek a szarvasnak csak a lába, a farka hiányzott.

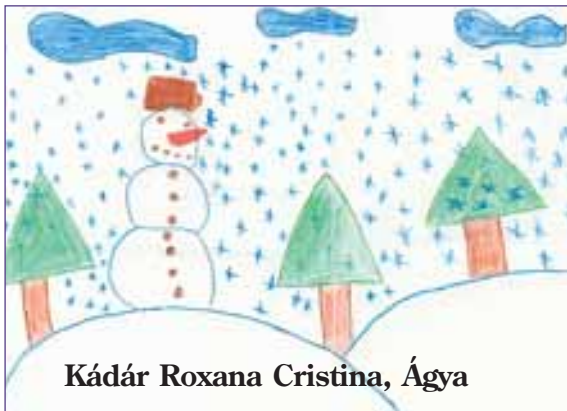

Itt a hó, ott a hó,
Mindenhol nagy a hó.
Gyermekek játszanak,
Vidáman csúszkálnak.
Nagyon sokat szánkóznak,
Hógolyóval csatáznak,
Nagy hóban mászkálnak,
Ők sose fáznak!

Nagy Dalma, Kovászna

Márton Brigitta, Csíkszereda

Kádár Roxana Cristina, Ágya

Egyszer egy nyulacska az erdőben meglátott egy jégcsapot. Összebarátkoztak. Egyszer csak nagy puffanást hallottak. A nyulacska lábát eltalálta egy golyó. A vadász szerencsére elment mellette. Nagyon fáj a nyuszi lába. A nap megsajnálta, és megoldvasztotta a jégcsapot, ez a kellemes, hideg víz levette a fájdalmat a lábáról.

Azóta mindig szeretettel gondol barátjára a nyuszi, ha jégcsapot lát.

Lehullott a hó,
A vastag, fehér takaró,
Fát beborító, mezőt takaró,
Erdőket elrejtő fehér fátyol,
A sötétben loholó,
Mint egy fehér ló,
Úgy suhan erdőn át.
Őz, szarvas megremeg,
Mert a tél nem kegyelmez
Senkinek.

Kósa Tamás, Nagyvárad

**Moldován Zsuzsa,
Marosvásárhely**

Tekeres Barbara Zsanett, Parajd

A téli égen csillognak a csillagok,
Fütyülnek a rozmárok,
S jönnek a gyerekek
Az égi útfényen.
A jó meleg szobában
Meleg teát iszogatva
Megjön az álom angyala,
S jó éjt kíván Klára, Sára.

Lőrincz Beáta, Jákótelke

**Farkas Vivien,
Szatmárnémeti**

Egy félreeső kis faluban volt két gyerek, nagyon várták a telet. Egyszer a kívánságuk beteljesedett: lehullott a hó. A két gyerek rögtön kezdte gyúrni a hógomolyát. Egyre nagyobb lett. Közös erővel elkészült a hóember.

Minden nap megnézték, így köszöntötték:

– Hóember a barátom, ráadom a kabátom!

Egy napon melegebben sütött a nap, a hóember szomorú lett. Kiesett az orra, a keze, lassacskán elolvadt, nem maradt belőle semmi, csak egy nagy tócsa.

Pető Rudolf, Magyarhermány

Gál Katalin Boglárka, Gyergyószentmiklós

**Nagy Krisztián,
Nagyvárad**

Játszadózó hópihék
Körbevesznek mindenkit.
Ezüst szárnyuk
Libben a szélben.
Elszállnak ők is az égben.

**Tamás-Szóra Imelda,
Gyergyószentmiklós**

Hull a hó, jaj, de jó!
Kelj fel hamar, hétalvó!
Gyere ki hógolyózni,
Hóembert építeni.
Eljött az este, sötét van,
Későre jár, irány haza.

Varga Gábor Attila, Méra

Csúszik már a kicsi szán,
Lecsúszunk a havon ám.
Milyen jó a téli napon,
Anyu, apu várnak otthon.

Sipos Ferdinánd, Csernáton

A tavasz azért szép,
mert virágos a rét.

A nyárban az a jó,
hogy itt a vakáció.

Ősszel alma, körte,
barack hull a földre.

De a tél csak akkor jó,
hogyha minden csupa hó!

Ianoş Abigél, Szatmárnémeti

Egy rideg, téli napon született egy kis hópehely. Libegett a levegőben, táncot járt, majd egy madárkára hullott. Az persze meg sem érezte, hogy egy pici utassal lepte meg az ég. Végigrepítette a kerten, végül lehullt a földre. Kijöttek a gyerekek hóembert építeni. A hópehely a hóember fejére került. Onnan belátta az egész udvart. Nagyon jól érezte magát.

Aztán egy reggel elkezdett meleg lenni. Végül a kis hópehelyből csak egy csepp víz maradt.

Dénes Anna, Barót

**Szász Dorottya,
Gyergyószentmiklós**

**Imre Márta Izabella,
Nyárádszentbenedek**

Eljött a tél, a hoki szelleme él.
Itt a mérkőzés ideje.

Tombol a lelátó, szurkol a közönség.
Bucsin kupa lesz itt, éles a mérkőzés,
Ki lesz a gólkirály, ezt eldönti a bíró.
Hajrá, fiúk, így tovább!
Remete már messze jár,
Itthagyták a szép kupát.
Hajrá, fiúk, így tovább!

Ilyés Tamás, Gyergyóalfalu

Egy januári napon, hideg, hófúvásos délután vergődik a hóban egy kis galambocska. Arra ballag róka koma, megkérdezi: „Segíthetnék?” „Persze, igen, végy ki innét!” Róka koma ki is vette, galambocska megköszönte.

**Laczkó Renáta,
Gyergyószentmiklós**

**Román Johanna,
Hosszúmező**

**Vágjátok ki, és
ragasszátok
nevetek mellé a
gyűjtőlapra.**

JANUÁR

**Címlap:
Kószabószka
Kanadában**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE főszerkesztő, MÜLLER KATI képszerkesztő. Arculatterv: KÖNCZEY ELEMÉR. A szerkesztőség postacíme: 400446 Cluj, Str. L. Rebreanu, nr. 58./28., C.P.137. Telefon/fax: 0264/418001. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: naps.sziv@napsugar.ro Honlapszerkesztő: KOMÁROMY LÁSZLÓ; www.napsugar.ro A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont IBAN RO45RNCB0106026602080001 B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622 Készült a kolozsvári TIPO OFFSET Kft. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 1,9 lej

Maszat Művész KIÁLLÍTÁS

minden hónap legszebb rajzaiból

Nagy Kinga, Szászrégen

Bodó Bernadett, Gyergyószentmiklós

Németi Boglárka Tímea, Zilah

Sájtér Bernadett, Szilágysomlyó

MESÉLJ A KISKORODRÓL!

Irkaferka pályázatunk beküldési határidejét meghosszabbítottuk!

Március 1-ig várjuk kiskorotokról szóló rajzotokat, írásotokat. A legjobb rajzokat a Hobby-Művész festékkel, rajzeszközökkel jutalmazza! Rajzold le, meséld el: milyen kisgyerek voltál.